

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENE KE ŽENSKKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

CHICAGO, ILL., TOREK, 20. AVGUSTA — TUESDAY, AUGUST 20, 1935

LETNIK (VOL.) XLIV

The Oldest and Most Popular Slovene Newspaper in United States of America.

Najstarejši in najbolj priljubljen slovenski list v Združenih Državah Ameriških.

STEV. (NO.) 161.

Italija zahteva vojno-Rogers, Post prepeljana v domovino

Konferenca treh držav za poravnava spora med Italijo in Abesinijo se razbila ob trmoglavosti Mussolinija. — Italija zahteva popolno podjarmljenje Abesinije. — Liga narodov bo morala nastopiti v zaščito svoje članice, Abesinije.

Pariz, Francija. — Brez vsakega dvoma je zdaj postalo jasno, da je najmanj, po čemer stremi Mussolini, popolno podjarmljenje Abesinije, in da je pripravljeno, da se ta cilj tudi, ako bi to privedlo do ponovne svetovne vojne. Očitno je, da je obstoječi fašistični režim v Italiji odvisen le še od ugodnega izida akcije v Afriki; ker pa je Mussoliniju na tem, da se obdrži na vrhuncu v Italiji, je tudi pripravljen, riskirati do skrajnosti, da cilj v Afriki doseže.

Pokazala se je ta odločnost Mussolinijeva pretekle nedelje, ko je brezobzirno odbil pogoje za mirno poravnava spora, ki ste mu jih predložili Anglija in Francija, katerih zastopniki so imeli tukaj konferenco z Mussolinijevim odposlancem. In obe državi, Anglija in Francija, ste v svojem popuščanju šli v resnici do skrajnosti, in predali takorekoč celo Abesinijo na milost in nemilost Italije, politično in gospodarsko; edino po imenju bi imela Abesinija še obstojati kot samostojna država, a niti k temu ni Mussolini privolil: Abesinijo zahteva kot popolno italijansko kolonijo.

Naravno je, da se je ob tej konferenci razbila, in angleški zastopnik, grof Eden, je v ponedeljek odpoval domov. Isto je storil tudi Mussolinijev odposlanec, baron Aloisi. Pred razhodom je bilo izdano uradno poročilo o izidu konference, v katerem se navaja, da zborovalci "niso mogli najti podlage za razrešitev konflikta", in da "nadaljnje razmotrivanje se bo vršilo diplomatskim putem."

Z domačimi besedami to pomeni, da se je konferenca brez uspeha razbila. Zborovalci so čakali skozi celo nedeljo na Mussolinijev telefonski odgovor iz Rima na stavljenе pogoje. Zvečer je končno prispel, toda v očividno razočaranje vseh navzočih, kajti niso si mogli misliti, da bi se Mussolini ne zadovoljil tako dalekosežnimi pravicami, ki ste mu jih obe drugi državi pripravljene priznati. Navzoči so bili tako priče pripravljati na bilo brezpomembno še nadalje trajati čas.

Cela zadeva pride zdaj pred svet Lige narodov, ki se bo zbral 4. septembra v Ženevi. Ako bo pravičnosti, bo moralo pri tem zborovanju priti do preloma z Italijo. Abesinija je namreč članica Lige in zadnja se bo morala potegniti za njeno samostojnost. Pričakovati je, da bo v tem na kar bo pričela izvajati svoje pogoje v Afriki. S tem bo dala povod za nastop drugim velikim državam, ako bodo te seveda pri volji to storiti. Napovedati ji

ZADUŠENA REVOLTA

Albanske čete zadušile upor proti kralju Zogu.

Tirana, Albanija. — Kakor govori uradno poročilo, je pretekli teden izbruhnila v tukajšnji državi revolta proti kralju Zogu, ki pa so jo lojalne kraljeve čete kmalu zadušile. Neki policijski častnik, po imenu Musa Kraja, je stal na čelu zarotnikov. Kakor govore vesti iz drugih virov, je pri teh nemirih bilo ubitih nad 60 oseb. Število drugih pa je po atentatu, ki se je izvršil na nekega častnika, ki pa je bil namenjen kralju, pobegnilo preko meje.

50 LET STARI REKORD NAJDEN

London, Anglija. — Med zbirko starih rekordov, ki so izdelani še v obliki cilindra, so pretekli teden našli tudi na enega, na katerem je rekordiran glas kraljice Viktorije. To je edini rekord, na katerem govori omenjena kraljica, in vsebuje pozdrav kraljice tedanjemu abesinskemu kralju. Rekord je postal znamenit zlasti zaradi pozornosti, ki jo uživa Abesinija točasno od celega sveta, in skušali bodo izvedenci, da rekord prenovijo, da se bo glas slišal tako čisto, kakor se je pred 50 leti, ko je bil rekord izdelan.

SKESANI UBEŽNIK SE VRNIL

Elkton, Md. — Šerifa in njegove pomočnike je presenetil pretekli petek, ko so sedeli pri zajutoku, neki Lambert Hines, kateri je pobegnil iz ječe v nedeljo prej. Skesano je prikorkal v urad, se oprostil za svoj pobeg in obljubil, da tega ne bo več storil. Šerif mu je "odpuštil" in ga vtaknil nazaj v ječo.

MORILCU ODKLONJENA PONOVA OBRAVNAVA

Peoria, Ill. — 25 letni Gerald Thompson, ki je bil obsojen na smrt vsled umora, izvršenega nad 19 letno Mildred Hallmark, bo moral prestati smrtno kazen 15. oktobra na električnem stolu v jolietški kaznilnici. Pretekli teden mu je bila odbita zahteva po ponovni obravnavi in potrjen izrek smrtno obsodbe, ki ga je porota proglasila 31. julija.

NOVO MESTO V ALASKI

Naselbina Matanuska v Alaski, blizu mesta Palmer, ki so jo ustanovili izseljenci iz Zd. držav. Poslani so bili tja na vladne stroške, da obdelajo zapuščen, toda rodovitno zemljo.

MLADA ROJAKINJA OPERIRANA

Chicago, Ill. — Pretekli teden v petek se je morala odpraviti v bolnico na operacijo na slepiču Miss Agnes Zupan, hči Mr. in Mrs. Zupan, živečih na 419 Eugenie St. Pacijentinja leži v St. Elizabeth bolnici, 1433 No. Clairmont ave. Operacijo je srečno prestala in želimo ji, da bi se v kratkem zdrava vrnila v krog svojih ljubečih domačih.

KRIŽEM SVETA

Balboa, Kanalski pas. — V policijske zapore je bil vtaknjen N. Rounsevell, urednik nekega lista, pod obdolžbo zavljanja časti, ko je v nekem članku izrazil obdolžbo proti armadnim častnikom, da so oni krivi samoumorov, ki so se pripetili zadnje čase.

Berlin, Nemčija. — Na radio razstavi, ki se je otvorila pretekli petek, se je objavilo, da imajo nazivji v načrtu, da se vsak dom v Nemčiji opremi s televizijskim aparatom. Računa se, da bo aparat stal okrog \$118.

Tokio, Japonska. — Ker je jemal slike neke japonske trdnjave, ko se je vozil z ladjo mimo, je bil aretiran neki Avstralec. Trdnjave, ki jih je slikal, ležijo v južni Koreji. Ladijski častniki izjavljajo, da so ga posvarili, da to ni dovoljeno.

London, Anglija. — Tukajšnja vlada je podvzela korake, da se skljuje ponovna pomorska konferenca veselj, da se razmotriva situacija, ki utegne nastati, ko stopi s koncem leta 1936 iz veljave sklep washingtonske in londonske konference.

SEST SIROT IZGUBILO MATER

Chicago, Ill. — Ko se je vozila z nekim sosedom proti domu, je postala 40 letna Mrs. Kath. Evans, 11022 So. Troy st., smrtna žrtev nesreče, ko je neki drugi avtomobilist zadel vanje. S to nesrečo je ostalo osirotelih šest otrok, kajti mož Mrs. Evans je bil ubit pred petimi leti pri delu v tovarni, in je žena dobivala malo odškodnino od družbe.

Naj zanimivejša vesti so v Amer. Sloven. št. 161. na str. 1.

PREVOZ TRUPEL PO ZRAKU

Ponesrečena Rogers in Post se mrtva vrnila v domovino. — Za slavnima osebnostima žaluje celi svet.

Seattle, Wash. — Tukajšnje mesto se je pripravilo v ponedeljek na sprejem trupel dveh znamenitih ameriških osebnosti, namreč Will Rogersa in Wiley Posta, katere je pretekli teden doletela nesrečna usoda, ko sto se v Alaski ubila z aeroplanom. Trupli ste bili prepeljani z aeroplanom iz mesta Point Barrow, Alasko, preko Kanade do tukajšnjega mesta in od tukaj se bo z njima nadaljeval pot v Los Angeles. Cela razdalja znaša 3,600 milj in bo to brez dvoma najdaljša pogrebna pot po zraku, kar jih je svet še videl.

Ponesrečena je doletela tragična usoda v četrtek preteklega tedna, ko je njun aeroplan takoj po dvigu vsled nekega defekta v motorju tresčil iz višine 50 čevljev na obrežje neke reke v Alaski. Iz Amerike sta odšla pred par tedni in sta baje imela v načrtu polet v Rusijo.

S smrtno teh dveh mož je zadela občutna izguba ne samo Ameriko, marveč cel svet in za njima ne žaluje samo njuna družina, marveč na milijone in milijone častilcev širom sveta. Rogers je bil znan kot svojevrsen humorist, kot filmski igralec, ki si je s svojimi zdravimi in jedrnatimi dovtipi pridobil srce vsakega gledalca. Wiley Post pa je bil slaven letalec, ki je s svojim aeroplanom že obkrožil svet in je dosti pripomogel k razvoju moderne aeronavtične.

SMRTNI SKOK IZ 8. NADSTROPJA

Chicago, Ill. — V opoldanskih urah pretekli petek je našel svojo smrt s skokom skozi okno iz 8. nadstropja 40 letni John W. Jennings, in sicer iz poslopja, v katerem je imel svoje urade kot direktor komercialnega umetništva, na 230 No. Michigan ave. Kakor njegova družina izjavlja, je bil mož živčno bolan in je večkrat grozil, da si bo vzel življenje.

Iz Jugoslavije.

Žrtev zavratnega umora je postal eden najspretnjših in najdrznejših tihotapev na Notranjskem. — Originalen spomenik priznanemu skladatelju Davorinu Jenku v Cerkljah. — Številne druge vesti iz Slovenije.

Napaden tihotapec

Rakek, 26. julija. — Pastirji iz Dolenje vasi nad Rakekom, so že v ponedeljek našli na gmajni v nekem grmovju truplo neznanega moškega, v katerem so potem orožniki ugotovili, da je 31 letni Lojze Bombač, po domače Jernejev iz Dolenje vasi. Sprva se je mislilo, da se je sam končal, a pozneje preiskave so dognale, da je bil Bombač zavratno napaden, oropan in ubit.

Kakor mnogi mladi fantje v obmejnih vaseh, se je tudi Lojze Bombač bavil s tihotapstvom. Tega posla je bil veliko bolj vešč kot ostali tihotapci, ker je poprej služil pri graničarjih in je poznal marsikatero skrivnost nelegalnega prehajanja preko meje, tako, da se lahko reče o njem, da je bil eden najboljših notranjskih tihotapev, seveda ni bil nikoli brez denarja in prav to je dalo sum, da pokojni se ni sam usmrtil, zlasti ne, ker je komaj nekaj dni poprej napravil dobro kupčijo s konji, katere je skrivoma prignal v Italijo. Priče zatrjujejo, da so ga videli v neki gostilni v Zelašah pri Rakeku. Oba skupaj sta tudi odšla iz gostilne in od tedaj je izginila vsaka sled za njim, dokler niso našli njegovega trupla v grmovju, komaj kakih 50 korakov ob bližnjici, ki drži na Rakek.

V gostilni so bili opazili, da ima Bombač okrog 3000 lir pri sebi, ki jih je bil izkupil za konje. Ko si našli truplo pa ni bilo o njegovi listnici in lirah ne duha ne sluha. Prav tako je sumljivo, da so bili iz njegovega pištola pač izstreljeni trije strelci, a da niso našli nikakih praznih patron. Vsi znaki kažejo, da je bil izvršen roparski umor.

Stoletni jubilej

Meseca novembra letos, bo preteklo 10 let, odkar se je v ponosni kmečki hiši v Dvorjah pri Cerkljah na Gorenjskem rodil Davorin Jenko, katerega po pravici imenujemo jugoslovanskega skladatelja. Mnogo njegovih pesmi je znanih, saj je že leta 1860 uglazbil še vedno lepo "Naprej zastava slave," pa tudi veliko drugih njegovih pesmi je v raznih slovenskih pesmaricah. Poznajo ga pa tudi prav dobro Hrvatje in Srbi, saj je tudi njihovim pesmim ustvarjal napeve. — Jenkova rojstna hiša je podrtja, pa je njegove rojake to zabolelo, ko so se sedaj ob 100 letnici spomnili, da bi bil tudi on vreden spomenika. Obzidal so iz ostankov zidu Jenkovega rojstnega doma, na istem mestu, kjer je stala poprej hiša, 9 metrov dolg in 6 metrov širok ovalen prostor. V ta zid so v enakih presledkih vzdali

okna rojstne hiše z lepo kovanim starinskim železnim omrežjem in postavili tudi vrata. Na sredo tega prostora pa bodo še postavili steber z liro in napisom "Zibelka skladatelja Davorina Jenka 1835 — 1935," na drugo stran bodo pa vklešali naslove njegovih najbolj znanih pesmi.

Smrtna kosa

V celjski bolnici je umrla Josipina Mak, žena jetniškega paznika iz Celja stara 37 let. — V Sošanju so pokopali Heleno Stvarnikovo, ženo g. Stvarnika v Goricah. — V Mariboru je umrl Ivan Inkret, pomožni delavec star 36 let. — V Pacinju pri Ptujju je umrla Marija Brodnjak, žena posestnika stara 76 let.

Hudo poškodovana

V Lazah pri Planini se je hudo ponesrečila delavčeva žena Jožefa Rupnikova. Pri nekem delu je padla in si pri tem zlomila roko in nogo. Zdravi se v Ljubljani.

Močna ženska

Zloglasni žepar Franc Tople iz Čakovca se je pojavil na mariborskem trgu in pokušal svojo srečo pri neki ženski. Ko je segel, da ji vzame denar, ga je ženska naglo zagrabila in ga toliko časa trdno držala, da je prišel stražnik in žeparja prijel.

Nezgodna

V nezavestnem stanju je bil pripeljan v bolnico delavec Vinko Azbič. Na izredno strmem klancu pod Štemarji, se je z veliko brzino spustil po klancu navzdol in se pri tem zaletel v neke ljudi, da ga je vrglo v zid in je pri tem dobil prav nevarne poškodbe po glavi in drugod po životu. Vsega krvavečega so spravili domov in od doma v bolnico. — Tako e poročila iz Škofje Loke.

Slepar

V Jurjevcih pri Ptujju se je pri gostilničarju zgledal neki neznanec, ki se je izdajal za vpopojenega davčnega uradnika Strugarja iz Ptujja, ki je gostilničarju razlagal, da sestavlja prošnje za znižanje davkov. Gostilničar mu je nasedel, kakor mu je nasedel že več posestnikov, od katerih je izvalil že večje ali manjše zneske in se tako dobro preživljal. Sedaj ga iščejo orožniki.

Stroga kazen

Neki posestnik na Vrhniki, Pavle J. je ukradel iz skladišča lesnega trgovca Franceta Kraševca devet desk, vrednih niti 100 Din. Za ta svoj čin je bil pred ljubljanskimi sodniki obsojen na tri mesece strogega zapora.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. The first and the oldest Slovene newspaper in America.

Ustanovljen leta 1881. Established 1881.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoov po praznikih. Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tisku: Published by:

EDINOST PUBLISHING CO.

EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: Address of publication office:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Telefon: CANAL 5544

Phone: CANAL 5544

Naročnina	Subscription
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Za Chicago, Kanado in Evropo: Chicago, Canada and Europe:

Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

Dopolni važnega pomena za hitro objavo morajo biti dopolnjeni na uredništvo vsak dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje število v tednu je čas do četrtega dopoldna. — Na dopisa brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Slabo znamenje

Kakor se poroča, so Italijani iskali te dni posojilo v Londonu, kjer so pa naleteli na gluha ušesa. Ker se jim poskus v Londonu ni obnesel, so poskusili svojo srečo v Franciji, kjer baje pariški bankirji imajo več razumevanja za italijanske razloge, kakor pa Anglija.

Med tem se tudi čuje, da italijanske vladne obveznice padajo v ceni in se te dni prodajajo že pod 70 pod par.

Vse to kaže, da italijansko gospodarstvo je vse preje nego v dobrem stanju. Mussolini se dobro zaveda gospodarskega položaja v Italiji, zato bi luknje v istem rad zamasil z tujezemskimi posojili, katere je pa dandanes Italiji vrlo težko dobiti, ker Mussolinijeve odredbe so zadnja leta delale težke nepravilike tujezemskim vrednostnim papirjem.

Med tem, ko se pojavlja v Italiji doma prav opasna gospodarska kriza, je Mussolini že zašel v Etiopiji tako daleč, da mu ni skoro mogoče več napraviti koraka nazaj in se odpovedati načrtom, katere je zasnoval za svojo kampanjo v Afriki.

Ta položaj in neprijetne razmere v katerih se nahaja Mussolini s svojo Italijo znajo roditi za Italijo še zelo dalekosežne zle posledice. To se bo pokazalo kaj kmalu, če nastane vojna med Italijo in Abesinijo.

Dejstvo je, da kljub vsemu modernemu orožju, ki ga poseda italijanska vojska, ne bo dosega zmage tako lahka reč, kakor si to morda Mussolini predstavlja. Abesinci se bodo branili na življenje in smrt in vsak Abesinec bo preje umrl, kakor pa bo pustil Italianom naprej po abesinski zemlji. Dalje je Etiopija pokrajina, ki v gotovih sezonah vsled deževja in drugih nepravilnih ni dostopna niti prehodna za mostvo, niti motorna vozila. Porajajo se tudi zelo rade nevarne epidemične bolezni in še mnogo drugih reči bo, ki bodo delale Italianom velike preglavice, predno bodo dosegli za čemer hrepene v Afriki. Vsaka zmaga bo drago plačana, ako bo sploh dosegljiva.

Angleški vojaški strokovnjaki in veščaki trdijo, da v najboljšem slučaju bi se taka vojna končala od treh in pol do petih let. To je pa dolga doba in v tej dobi bi se marsikaj zgodilo, tako doma v Italiji, kakor na fronti v Afriki.

Ako grozi Italiji že sedaj, ko vojna niti pričela ni gospodarska kriza doma, kaj bo še le potem, ko se vojna enkrat resnično začne. Tedaj bo treba stalno polniti žrelo vojnemu molohu. Sledile bodo neprestane mobilizacije in kdo more garantirati, da bo šlo vse skozi mirno doma, ko bo treba na debelo žrtvovati vse za armado v Afriki. Sploh Italija gospodarsko tega sposobna ni.

Mussolini seveda upa, da bo s svojimi aeroplani prestrašil Abesince in da bo v teku pol leta vsa Etiopija v njegovem žaklju. To sicer lahko upa in pričakuje, toda drugo vprašanje je, kedaj se bo to izpolnilo.

Tudi Abesinci se bodo naučili kriti pred modernim

orožjem in vojne ne bo tako kmalu konec. Saj je svet tudi mislil in pričakoval, da bo svetovne vojne v šestih mesecih konec, pa se je zavlekla v dobo skoro štirih in pol let. Mussolini še ne ve, v kak špas se podaja, ko izzivalno kriči v svojem bojevitim razpoloženju proti vsem, ki se z njim ne strinjajo.

Morda je preuranjeno prerokovati, ali zgleđa pa, da vojna z Abesinijo pomenja začetek konca Mussolinijeve slave.

RAZNE VESTI IZ CALUMETA IN OKOLICE

Calumet, Mich.

Da smrt ne izbira med starimi in mladimi, se je zopet pokazalo te dni, ko je bela žena ugasnila življenje komaj desetletni deklici Mary Shute, hčerki dobro poznane družine Mr. in Mrs. Shute, ki živi na šesti cesti. Deklica je bolehalo komaj par tednov in sicer se ji je nekaj prisadilo na nogi. Bila je radi tega pripeljana v Laurium bolnišnico, kjer so zdravniki izvršili na njej več operacij ter vse poskusili, da ji rešijo življenje, a vse zaman. Ni bilo več pomoči in smrt je dekleta rešila nadaljnega trpljenja. Pokopana je bila iz cerkve sv. Ivana na Lake View pokopališče. Za njo žalujejo starši in mlajši bratci in sestre.

Vladna pomožna akcija FERA je določila, da se bo med drugimi koristnimi predmeti za mlade ljudi poučevala tudi godbo. To bo za mladino, ki ima veselje do godbe kaj koristno, za starše pa tudi prav, ko se bo njih mladina lahko brezplačno vadila godbe, seveda, če ima veselje do tega. Za mesto Calumet in okolico, je bil imenovan Clarence Pascoe, ki bo poučeval mladino godbe; Clarence Pascoe je tukaj dobro poznan godbenik. Priložnost priučiti se godbe je dana vsem, ne samo tem, ki so na reliefu in kdor želi stopiti v to šolo, se naj zglaši pri omenjenemu učitelju. — Govori se tudi, da so zadnjič v Lansingu odločili za napravo cest Gorenjega polotoka tri milijone dolarjev. (Skupno je bilo za državo Michigan odobreno od vlade \$13,000,000, zato, da se izboljšajo ceste.) Nekateri se vprašujejo, kako je to, da je Gorenji polotok dobil tako malo, dasi ima v primeri z Dolenjim polotokom silno slabe ceste in torej je potreba poprave cest veliko večja kot v Dolenjem polotoku, kjer imajo skoro vse ceste tlakovane. — S temi 13 milijoni dolarjev, se bo zaposlilo v državi Mich., tako računajo, od tri do štiri tisoč delavcev.

Zadnji dan na parniku, se je nekaterim osebam zadelo, da bi naj ostali za par dni v Parizu in si ga ogledali. Večina seveda nismo bili tega mnenja, ker vsak je imel že naročenika največjemu ameriškem baseball igralcu, kateri že pred 15 leti umrl. Rojak Svetich je namreč s tem igralcem, — George Gipp, mu je bilo ime, — igral baseball, zato je bil tudi on povabljen, da se udeleži slavnosti odkritja spomenika. Svetich je pohitel na slavnost, kot mnogo drugih, a ga je med potjo doletela nesreča, ki je zahtevala njegovo življenje. Prevrnil se mu je namreč avtomobil v neki jarek in Svetich je pri tem dobil nevarne poškodbe. V bolnišnici na Laurium so sicer mislili, da je le laglje poškodovan in morda je tudi sam Joe mislil da ne bo huđe. Po par dneh se mu je stanje vidno poslabšalo in ne dolgo potem, je izdihnil svojo dušo. Truplo njegovo so pripeljali na dom njegove sestre Mrs. Mary Kocjan, na Yellow Jacket, odkoder se je vršil pogreb v cerkev sv. Jožefa in od tam na Lake View pokopališče. Pokojni Joseph Svetich je bil star okolu 50 let. — Sveti mu naj večna luč.

PISMO IZ DOMOVINE.

Škofja Loka, Jugoslavija.

Marsikateri govorijo morda zanimajo, kako je tukaj, zlasti še, ko vedno beremo o veliki revščini in pomanjkanju, ki da tare tukajšnje ljudstvo. Tega pa, človek ob prvem pogledu ko pride sem, ne opazi, pač pa bi sodil ravno obratno. — Kar se tiče noše, je vse bolj moderno. Seveda, naše stare ženice, se še nosijo, kot so se nosile pred štiridesetimi leti. Drugače je seveda za mladino. Omenim naj sandale, katere sedaj nosijo, ki so različnih vrst, katere nosijo ženske in moški s kratkimi nogavicami, ali brez njih. Mladi moški nosijo široke hlače do srede mečev, ali pa kratke, do nad kolena. V tem oziru torej prav nič ne zaostajajo za modo. — Vendar, pustimo to in naj svoj dopis začnem tam, kjer sem ga zadnjič končala, namreč na ladji, da boste videli, kaj smo doživeli na vožnji do Havre.

Zadnji dan na parniku, se je nekaterim osebam zadelo, da bi naj ostali za par dni v Parizu in si ga ogledali. Večina seveda nismo bili tega mnenja, ker vsak je imel že naro-

čeno, da pridemo 24. junija v Ljubljano in mnogi so imeli za ta dan naročene tudi sorodnike, ki jih bodo tam čakali, kateri bi ne mogli nekaterim osebam na ljubo čakati par dni v hotelu in plačevati prenočišče. Tukaj torej je prišlo med potniki nekoliko navzkriž, pa nič za to. Nazaj grede, bodo tisti, ki so si želeli obiskati Pariz, tega lahko videli. — Ustavili smo se pa v Parizu čez noč in drugi dan je bila ravno nedelja. Nekaj se nas je odpravilo, da bi dostavili svoji nedeljski dolžnosti in bili pri službi božji. Res dobimo neko precej zanemarljivo cerkev, kjer se je brala sv. maša ob 6 uri zjutraj in smo se sv. maše udeležili. — Tukaj se je videlo, da so francoske cerkve še vse zapuščene od revolucije. Opazili smo tudi, da je bilo pri sv. maši večinoma rečno ljudstvo. Kolektali pa znajo ti Francozi, saj so nič manj kot triktrak kolektali med sv. mašo. — To naj bi bil torej košček spomina iz tega svetovnega mesta, ki je pa žalosten za katoličana, ko vidi, da so cerkve še vedno ravnokot zapuščene, kot so bile pred 27 leti, ko smo bili Slovenci v Lurdu. — Takoj po sv. maši gremo na vlak. — Nedelja je bila in lep dan, a tukaj smo videli, da so ljudje večinoma delali na polju, kar je žalostno, ko dandanes se v delavnici ni dela, pa kljub temu, ne spoštujejo nedelje. Videli smo pa lepa polja in travnike inlepo živino, ki se je pasla kar med njivami. Seveda, je bila živina privezana vsako k svojemu kolu, kar za živino gotovo ni prijetno, da se celi dan peče na vročem soncu. — Torej nič kaj prijetni vtisi za spomin na Francijo.

Vse drugače je pa bilo v Švici, vse bolj prijazno. Tukaj vidiš lepe hiše in vrtove in vse jako lepo obdelano. Gotovo si bo vsakdo izmed nas v lepem spomenu ohranil Zurich in njegovo jezero, katero meri menda nekako 65 kilometrov. Tukaj je nekaj za oko. Neestvilno čolnov in čolničkov kar mrgoli po jezeru in ob obrežju je vse polno ličnih hiš, pa ne samo enonadstropnih, do pet in več nadstropij imajo in to vse skozi ob jezeru, kar je res nekaj posebno lepega. Nad jezerom je pa mogočen grič, poraščen s smrekovim in drugim drevjem. Spodaj pa, tik nad jezerom, če je le nekoliko praznega prostora boš opazil celo naselbino takih hiš in cerkev. Človek bi mislil, od česa neki ti ljudje živijo, pa se že vidi, da je tukaj veliko turistov, ker Švica je pač res prava dežela za turiste, pa naj bo to v poletju ali zimi.

Ko prekorajmo švicarsko mejo in stopimo na avstrijska tla, nas že pozdravljajo tirolski velikani, kojih vrhovi so pokriti z belo snežno odejo, ob njih vnožju pa so lepo razvrščene krasne vile in vrtovi, polni raznega cvetja in zelenjave. Tudi okna hiš so vsa

polna cvetja, da je vse skupaj res nekaj krasnega in se teh krasot oko kar ne more nagledati. Toda vlak beži dalje med in pod tirolskimi hribi. Vidi se pa povsod, da je vsaka ped zemlje dobro obdelana in izkoriščena. Kako je tukaj vse čisto, kot bi bilo pomito, kakor bi se vse pripravljalo na velik praznik.

Prispeli smo srečno v Jugoslavijo, kjer nas pozdravijo lepa žitna polja in travniki, vmes pa tudi lepe hiše, med katerimi je veliko novih. Kar je pa najbolj vabljivo in lepo je to, da vidimo povsod veliko cvetlic na oknih in vrtovih. Ko se peljemo skozi Ljubljano, je vse v rožah in cvetju. Vsaka hiša je okrašena po oknih in hodnikih je cvetje.

Kaj naj napišem od evharističnega kongresa, ko ste že vse brali? Rečem le to, da pravilno in resnično to opisati, je nemogoče. Človek mora vse to sam videti, mora vse to sam doživeti. Ravno zadnji nedeljo, 28. julija, je bila zahvala po vsej Jugoslaviji, za srečen in lep uspeh evharističnega kongresa.

O Ljubljani naj še zapišem, da je odkar sem jo zadnjič videla, veliko prenovljena. Ima že tudi nekaj tlakovanih cest in tudi drugače je vse moderno. In pa te lepe cerkve in krasno petje: Pri č. gg. frančiškanih in v stolnici, je res nekaj lepega in vse to poveljuje službo božjo. In pa Št. Vid nad Ljubljano, kaka lepa snaga je vse povsod. Ni zastoj šentšćitka pesem, ki pravi, da je že osemsto let, kar je ustanovljena ta fara. Pesem tudi hvali šentšćitške fante in dekleta, ki res za službu pohvalo, zlasti glede petja. Petje jim je vsakdanje veselje in pojo, zdaj veselo narodno, zdaj lepo cerkveno. To je nekaj lepega.

Obiskala sem v Št. Vidu tudi Čičažane, to je Mr. in Mrs. Udir, ki imajo lep dom ravno pri Škofjavih zavodih. Oba sta jako zadovoljna in zdrava. Odsla sta namreč ravno pravi čas, leta 1929 in imata vse modernu vrejeno. Lepo pozdravljata vse, posebno na North Side in pa v Chicagu. No, če človek vse to vidi, ima občutek, da se imajo dobro, a vsakdo pravi, da ni denarja. To je pa povsod, da ni denarja.

Potem Preska pri Medvodah, kjer je zopet toliko novih hiš in šola, velika, krasna. Ko se voziš skozi Medvode, vidiš to lepo vas vso prenovljeno. Bele hiše med zelenimi drevesi, vse pokrite z rdečo oplo, ki se tako lepo odraža. — Potem Škofja Loka; ta stari uršulinski samostan, katerega sem zopet imela čast videti. Zopet sem prehodila tistih parsto stopnic; in ti veliki hodniki in vse tako snažno in prenovljeno, da človeka kar prevzame. Veliki vrt pa poln različnega sadja, okrog ob zidu pa vse polno grozdja. — Po prej so sestre jako dobro iz-

Amer. Slovincu; čitajte ga!

TARZAN NEPREMAGLJIVI

(163)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Ko je Kitembo zadet od pisice mrtev padel na tla, je zopet zaklical skrivnostni glas: "Imeje svoje oči uprte v zemljo in nikan ne pogleduj kvišku, ker vsak kdor kvišku gleda, bo umrl! Dobro ne poslušajte kaj vam povem, črni možje. Pojdite svojo pot naprej k svojemu ljudstvu in ne storite žaloga belim, ker ti so moji!"

Neka groza je spreltela črnce in tudi bele, ko se je že zopet pojavil ta skrivnostni glas, ki je tako zapovedujoče ukazoval črncem, naj grejo mirno v svojo deželo. — Mirno so si razdelili beli in črni svoje blago in hrano kolikor so jo imeli. Zveri in njegovi so ostali, črnci so se pa podali proti svoji deželi.

Zveretova družba, ki se je v tem zadnjem dnevu tako strahovito pomanjšala, je mirno sedela pred malim šotorom in čakala, da je zadnji črnc odšel. Tedaj se je oglašil Pavel in rekel: "Kaj mislite, kaj naj vse to pomeni, ko neznan glas pravi, da smo njegovi? Kako naj to razumemo?" — Vsi so ga pogledali.

"Kdorkoli že je," reče Zveri, "je že dovolj slabega napravil, da hušje ne more biti." "Imaš popolnoma prav, Zveri," odgovori Romero. "Kakor praviš, bi ta glas bil angleški ali morda italijanski, ki smo ga slišali." "Naj bo kar je," pravi Zveri. "Prepričuje me pa, kar sem že zdavnaj slutil, da je preganjalec med nami."

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo redno po dnevnem kursu v Jugoslavijo, Italijo, Nemško Avstrijo in vse druge dele sveta. Denar dobijo prejemniki točno in zanesljivo direktno na dom brez vsakega odbitka. Cene so podvržene spremembi kurza. Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 2.75 100 Din	Za \$ 5.00 pošljite \$ 5.75
Za \$ 5.15 200 Din	Za \$10.00 pošljite \$10.85
Za \$ 7.30 300 Din	Za \$15.00 pošljite \$16.00
Za \$ 9.70 400 Din	Za \$25.00 pošljite \$26.10
Za \$11.75 500 Din	Za \$40.00 pošljite \$41.25
Za \$23.50 1000 Din	Za \$50.00 pošljite \$51.50

Lite:
Za \$9.35 100 lir; za \$44.50 500 lir in za \$88.20 1000 lir

Vse pisma in pošiljate naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovencea)

1849 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR

- 25 Nedelja — Sv. Ludovik kralj
- 26 Ponedeljek — Sv. Cefirin
- 27 Torek — Sv. Jožef K.
- 28 Sreda — Sv. Avguštin
- 29 Četrtek — Janezovo obglavljenje
- 30 Petek — Sv. Roza L.
- 31 Sobota — Sv. Raymond

Rev. J. C. Smoley:

ENAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH

Gluhonemi, katerega je danes ozdravil božji Zveličar, nam predstavlja vsa človeštvo. Morda se vam zdi čudna moja trditve, če pravim, da so vsi ljudje že od svojega rojstva, po naravi — gluhonemi. Pa je vendar tako! Zakaj se je dotaknil duhoven pri sv. krstu naših ušes s slino in rekel: "Efeta", to je: odprisi? Zakaj se je dotaknil naših nosnic? Zato ker smo bili v stanju izvirnega, podedovanega greha — gluhonemi. Gluh je človek, ker vdan docela strastem strogega telesa, ne sliši glasu svoje vesti, in če ga sliši, potem skuša, da v raztresenosti, svetnih zabavah svojo vest oglušni. Nem, mutast je človek, ker — dasi je jezik majhen — veliko preveč govori, posebno o napačnih svojega bližnjega ve zelo veliko — in ne more spraviti iz sebe, da bi priznal svoje lastne napake. Mogoče, da jih je zaslepilo samoljubje, da smatrajo sami sebe za pravice; sramujejo se, da bi priznali svoje hibe in slabosti, radi napačne sramozljivosti postanejo nemi. In ker trpi ubogo človeštvo na tem dvojem zlu, na gluhosti in nemosti, se je Bog v svojem usmiljenju za njega zavzel, da bi ga ozdravil. Ker pa je glas vesti precej slaboten, da bi prebudil človeka iz spanja greha, hotel je Bog sam govoriti k ljudem, da bi otajal, odprl njihova ušesa. Govoril je z gore Sinaj z glasom groma, govoril je po ustih prerokov, govoril je končno po svojem lastnem edinorojenem Sinu, govoril je kot tak, ki ima moč in oblast, z njegovo besedo se je združila sila, ki je pobila na

POLITIČNO ŽIVLJENJE V JUGOSLAVIJI SE UREJUJE

Ljubljana, koncem julija. V vsak dan bolj se jasno kaže in čuti, da se naše notranje politično življenje vse bolj normalizira. Široke narodne množice, na katere so se hotele spraviti razne trojke, četvorke in petorke, so se po prihodu vlade dr. Stojadinoviča, ki je prišel likvidirati vse nezdravo in gnilo v našem notranjem političnem življenju, oddahnile. Ne besede predsednika vlade, da morajo biti pred zakonom vsi enaki, da ne sme biti privilegiranih in zapostavljenih, da se nacionalizmom vršiti umastvo licitacija, ter da režim v državi ne more biti identičen z tujimi, kakor so to delali prejšnji režimi, ki so vsakega, ki ni bil slepo pokoravil, smatrali za protidržavnega. Da se določila resno misli izvesti v vsakem programu, ki ga je izdala v svoji deklaraciji, kakor tudi v vseh govorih, ki jih je imel pred narodnim predstavništvom pred. vlade, je najboljši dokaz dejstvo, da je kraljevska vlada takoj po svojem prihodu omilila cenzuro, dala časopisu večjo svobodo, dovolila svobodno gibanje mentarna opozicija, ki jo je protidržavna vlada proglasila za zločinca Janke Puste, lahko ne moteno prireja shode, na katerih razvija svoj program. S

vsja jugoslovanska muslimanska stranka. Vse te stranke so že pred 6. januarjem tesno sodelovale, ker je bilo v njihovem programu mnogo sličnosti. Istovetnost pogledov na razvoj našega političnega življenja se je sedaj pri teh strankah še povečala.

Zato je čisto naravno, da so te stranke sklenile, da osnujejo novo politično formacijo. Vrše se razgovori med voditelji teh strank že dalj časa ter je sedaj sklep, da omenjene tri bivše politične stranke osnujejo novo močno vsedrjavno stranko, ki ne bo ne plebemska, ne verska in ne pokrajinska, definitiven. To je potrdil tudi komunike, ki so ga izdali po zadnji konferenci voditeljev teh treh bivših političnih strank, to so dr. Korošec, Aca Stanojevič in dr. Spaho, ki so jo imeli v kabinetu notranjega ministra dr. Korošca.

Resnica o programu

Dnevno časopisje je že vedelo poročati tudi o programu te nove stranke, kakor tudi o vodstvu, ki bi ga ta stranka imela. Vse te vesti, ki jih je prinašal tudi del slovenskega časopisja, se več ali manj ne točne ter čisto prostovoljne časnikarske kombinacije. Resnica je sledeča: Program za novo politično stranko se izdeluje, odnosno pretresa in to v Belgradu, Sarajevu in Ljubljani. Sestavljajo odnosno pretresajo ga voditelji bivše slovenske ljudske stranke, bivše radikalne stranke in bivše muslimanske. Ko bo vodstvo teh strank izdelalo odnosno pretreslo program nove politične stranke, se bodo ti voditelji in končno proučili ta elaborat. Za tem bo prišel v pretres program nove stranke pred širši forum, ki ga bodo tvorili prvaki bivše slovenske ljudske, radikalne in muslimanske stranke. Čim bo ta širši forum definitivno sprejel strankin program, bo nova politična stranka takoj prijavljena oblasti.

Cela vrsta političnih šočov

Ker voditelji nove politične stranke nočejo ter ne žele v nobenem slučaju, da bi se stranka ustvarila potom dekretov od zgoraj, je bil že sprejet sklep, da se bodo pričeli takoj zatem, kakor hitro bo imenovani širši forum omenjenih treh političnih strank definitivno sprejel program ter statute stranke, prirejati politični shodi po vsej državi. Predvsem se bodo vršili trije veliki shodi in to v Ljubljani, v Sarajevu in v Belgradu, na katerih bodo prvaki nove stranke pojasnjevali narodu program ter strankine statute ter zbirali pristave po vseh okrajih. Politični shodi pa se bodo vršili tudi po manjših mestih.

Vodstvo

Dnevno časopisje je poročalo tudi o sestavi vodstva te stranke. Te vesti pa so se vse preuranjene ter istotako samo časnikarske kombinacije. Vodstvo nove stranke se bo volilo na prvi redni skupščini, odnosno kongresu stranke, ki se bo vršil takoj, kakor hitro bo organizirana v vsej državi in odobrena.

Ni in ne bo proti Hrvatom

Nova politična stranka ni in ne bo naperjena proti Hrvatom, kakor je to zlonamerno lansiralo v javnost nekatero časopisje. Nova politična stranka teži predvsem za tem, da se napravi pravi sporazum s Hrvati ter da se ustvari dobronamerni konstruktivni elementi v državi. Samo po sebi je razumljivo, da so brez podlage trditve, ki so tako zlonamerno lansirane v javnost od gotove politične skupine, ki ji ni do konsolidacije v državi — da so vrata te nove politične stranke zaprta za Hrvate. Ravno obratno je res. Vrata nove politične stranke

bodo vedno na široko odprta vsem pravim Hrvatom. V stranko bodo sploh lahko vstopili vsi, ki so za to moralno kvalificirani in če bodo sprejeli program ter statute stranke. Prav tako pa je smešna tudi trditve o nekem "obkroževanju" Hrvatov, ker je jasno, da je do nove politične formacije prišlo radi istovetnosti pogledov na naše notranje politično življenje treh bivših političnih strank.

Delovne program vlad

V političnih krogih vlada veliko zanimanje za bodoče vladno delo, posebej pa še za politične zakone, za katere je vlada dobila pooblastila od Narodne skupščine. Vlada po zadrževanju dobro poučenih krogov smatra, da je izdajanje novih političnih zakonov nujno potrebno. Prav tako pa vlada smatra, da je sestava in razglasitev novih odredb v čisto gospodarskih in socialnih vprašanjih za olajšanje gospodarskega in socialnega življenja, ki ga vlada mora rešiti, zelo važna. Zato bo vlada v najkrajšem času storila potrebne ukrepe čisto gospodarskega in socialnega značaja, samo radi oživljenja narodnega gospodarstva in olajšanje gospodarskega stanja med ljudstvom. Vprašanja, ki jih bo vlada obravnavala, zadevajo celo narodno gospodarstvo. Mnoga teh vprašanj bo uredila po posebnih uredbah z zakonsko močjo. Med ta vprašanja spada tudi vprašanje kmetijskih dolgov. Takoj nato, pa prične vlada s sestavljenjem načrtov za tri politične zakone. V zvezi z izdajo teh treh političnih zakonov politični krogi izvenparlamentarne opozicije izražajo željo, da bi jih kraljevska vlada poprej, preden te zakone izda, konzultirala.

Dr. Mačkovo stališče

"Novosti" razpravljajo o akciji za ustanovitev novih strank, zlasti nove jugoslovanske zajednice, ter pravijo med drugim, da dr. Maček misli, da se ni prišel čas za ustanovitev skupne stranke z Ljubo Davidovičem in Jovanovičem. Dr. Mačka oboleva dominantno hrvatsko nacionalistični karakter, medtem ko sta Davidovič in Jovanovič že prestopila meje lokalnega plemenskega značaja. Dalje se zdi, da dr. Maček ne želi vstopiti v skupnost z ostalimi člani opozicije.

Usoda JNS

Kakor se izve, namerava Nikola Uzunović konec prihodnjega meseca sklicati sejo glavnega odbora Jugoslovanske nacionalne stranke, na kateri bi se razpravljalo o novem političnem položaju. Predvsem se bo razpravljalo o tem, ali naj še stranka nadalje obstaja v sedanji obliki, ali pa je morda nastala potreba, prilagoditi jo novo nastalemu političnemu položaju. V tej zvezi je zanimivo, da vodstvo senatorskega kluba JNS sploh nima nobenih zvez s to stranko. Zaradi tega se v političnih krogih računa možnost, da JNS sploh ne bo mogla več obnoviti svojega dela. Nekateri politični krogi napovedujejo možnost, da bo ta stranka sploh likvidirala.

Radikalni ubežniki

V tukajšnji politični javnosti se še vedno živo komentira akcija nekaterih bivših prvakov radikalne stranke, ki so v najtežjem času zaradi osebnih koristi zapustili radikalno stranko ter stopili v vodstvo JNS ter se sedaj zaradi nove nastalega položaja hočejo vrniti v bivšo radikalno stranko. V pogledu teh tesancev, ki bi se hoteli vrniti v matično stranko, vlada v vrstah vodstva radikalne stranke več kot koršnega bodo odslej morale imeti vse hiše, v katerih se v

Pustolovščina

Dva celjska mladeniča sta pred kratkim nagovarila nekoga kmeta, da jima je izročil hranilno knjižico z vlogo 85 tisočakov pod pretezo, da bo ta knjižico v Zagrebu dobro prodala. Peljala sta se v Zagreb, tam knjižico res prodala za mal denar in si s tem kupila avtomobil, s katerim sta se pripeljala v Celje, kjer ju je prijela policija.

Nova gimnazija

V Ljubljani bodo pričeli letošnjo jesen polagati temelje za novo III. državno gimnazijo, ki bo stala na nekdanjih Pekovskih njivah na vogalu Kržičeve ulice. Zgradba bo poleg prostora za centralno kurjavo tudi poseben zaklon proti plinskim napadom, kar je koršnega bodo odslej morale imeti vse hiše, v katerih se v

KAKO SEM SPOZNAL IN NAŠEL RESNICO

Napisano drugim v zgled in korist

Zanimiva in poučna zgodba življenja — važno posebno za sedanji čas in naše socialiste.

(Dalje.)

13. V GLOBOČINI TEME. Tedaj pa, ko sem bil vse storil, vse poskusil, da bi se rešil in videl, da je vse zastoj, da zame ni pomoči, se mi je stemnilo in padel sem v globok prepad, prepad popolnega brezupa. Opustil sem vsako upanje, vsako misel poskusiti rešiti se iz tega prepada, iz te globočine teme. Udal sem se bil v svojo usodo in vtihnil popolnoma.

Bil sem živ pokopan. Ni mi več sijal dan, temveč me je vedno obdajala tema obupa in zavesti, da je zame vse končano, da sem mesto višje, prišel nižje, da sem hoteč druge reševati in jim pomagati, se zanje žrtvovati, prišel v položaj, iz katerega se še sam ne morem rešiti, še samemu sebi ne morem pomagati, da v takem položaju ostanem, dokler v njem žalostno ne poginem.

Kadarkoli sem bil poskušal poskusiti si zdravila za moje nesrečno srce ali kake rešitve in pomoči v mojem položaju ali sveta, kaj mi je narediti, kako ravnati, še vselej sem si bil svoj položaj še poslabšal in sicer v tem večji meri, v čimvečji meri sem bil poskusil si pomagati. Tako tudi tedaj, ko sem hotel temeljito poskusiti najti si pravega sveta in se po tem svetu tudi ravnati, pa mi je nesrečno spodletelo, da nisem potem želel več kaj enakega poskusiti.

Bilo je v resnici, kot da ima zadevo z menoj nekdo drugi v rokah in ne jaz in da ni moja stvar s to zadevo se pečati, jo skušati rešiti in urediti in da naj jaz vse v miru pustim tako, kot je in v potpežljivo čakam, da pride vse ob svojem času, prav kot so mi govorili oni skrivnostni glasovi.

Toda ko dolgo ni nič kazalo, da bi to bila resnica, nisem tega že več verjel. Imel sem s tem svojo usodo za zapečaten, svoje življenje za vničeno, mojo zadevo za končano, moje delo za opravljeno. Vse okrog mene je padlo. Nobena stvar nima zame več pomena. Zadosti je že bilo brezvesnežnega truda in napora. Najbolje da popolnoma mirujem in pustim vse v miru naj bo z menoj, kar hoče, če tudi ne bom mogel biti več katoličan, četudi ne bom mogel več prejemati sv. zakramentov in živeti brez cilja, brez tolažbe, brez upanja, ne vedoč, kako se bo z menoj še izteklo.

Pri teh mislih sem pa vendarle imel nekoliko tolažbe, ki mi jo je dajala zavest, da nimam zato na vesti nobene lastne krivde, da sem se za trdno prepričal, da si ne vem, kako pomagati, da sem storil vse, kar je bilo v moji moči in da je vse prišlo le, kot nesreča, katere nisem sam zakrivil, katere se more le obžalovati, kot vsako drugo nesrečo ali nezgodo a ne se je keati, kot kakke krivde ali greha in zadolženja. Da mi je bilo radi tega, ko nisem več prejel sv. zakramentov in da se že skoraj nisem mogel več šteti za praktičnega katoličana, silno hudo, da se mi je po tem silno tožilo, da sem videl vernike pristopati k mizi Gospodovi, bil silno žalosten, bil posebno žalosten ob lepih Gospodovih praznikih, o božiču in velikonoči in da zato ni bilo zame več veselja, to je, samoobsebi umevno.

Na vprašanje samega sebe: Kaj, ako me zadene nesreča, nevarna bolezen in me v takem stanju doleti smrt, kako bom mogel v smrtni nevarnosti morda, da bi mi bilo lažje iti samemu v pekel, kakor pa dopustiti, da bi jih po meni moglo nastati še več, ki bi vtegnili v pekel priti.

(Dalje prih.)

"Slovenski katoliški dnevnik nas druži, da se razkropljeni ned tujci, ne izgubimo med njimi."

23 LET IZKUŠNJE Pregleduje oči in predpisuje očala DR. JOH J. SMETANA OPTOMETRIST 1801 So. Ashland Avenue Tel. Canal 0523 Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

'Deklica z odprtimi očmi'

PIERRE L'ERMITE
Prevod iz franco-
skega izvornika

Ker je molk predolgo trajal, se je zdela Rolandi, ki je vkljub svojemu Madoni podobnemu obrazu dobro razumela, potrebno presekat tišino z najnepotrebnejšim vprašanjem:

"Ali ste prišli po vodo?"
"Da, gospodična..."
"Sami?"
"Da, gospodična..."
Lahko bi bil pristavil:
"To je jasno! Saj vendar vidite... da sem sam... Saj vendar ne mislite, da bi, zlasti zdaj vlek el še kakega tovariša s seboj..."

K sreči so se tedaj vrata odprla in vstopila je teta Cecilija.

Na prvi pogled je teta opazila neko zadrego med njima in, ne da bi vedela zakaj, je začela z nepotrebnimi vprašanji... ki so navidez različna... vendar v zamotanih ženskih možganih povsem ista.

"Ali ste prišli po vodo?"
"Da, gospodična..."
"Sami?"
"Da, gospodična..."

"Tak pokaži no, Rolanda, mlademu gospodu, kje je vodnjak. Ampak kaj pomeni to cvetje?"
"Za kapelico kolonije."

"Ah! Prav je, Rolanda moja, da si pomislila na to... Zelo sem vesela. Ali si se... sama spomnila na to?"
"Da tetka..."
"Čestitam."

"Kajne, tetka, da pride tudi meni časih kaka srečna misel?"
"Kdo bi dvomil o tem? Tod gremo, dragi gospod."

Kar je bila naročila svoji nečakinji je teta sama izvršila, vodivši mladeniča po stezicah k vodnjaku, ki je stal baš na sredi vrta.

Medtem je teta Cecilija opazovala okusno v sivo oblečenega mladeniča, ki je imel belo čepico na glavi in modro pentljo pariške fare čez ramo.

Kolonist se je zdel tisti odlični mladenič. Toda vkljub najboljšemu vtisu, ki ga je napravil nanjo, si ni mogla kaj, da mu ne bi rekla, da ne zna zajemati vode... da o tem nima nobenega pojma!

"Da vidimo, Rolanda... pokaži gospodu, kako je treba spustiti vedro, da se voda ne skali..."

Rolanda, ki se je že malo zabavala pri tem, je poslušno razložila elegantnemu mladeniču, da nikakor ne gre zajemati vodo s tema predpotopnima vedroma... Kje neki je gospod voditelj iztaknil ti razpadajoči posodi, stare focijske ladje?

Pri roki je bilo baš lahko vedro, nalašč za zajemanje vode iz vodnjaka. S tistim naj zajame in napolni svoji vedri... oziroma, rajši bo kar sama zajela in ju napolnila.

Za gibko, drobno, toda čvrsto dekle je bilo igrača napolniti vedri s čisto studenčnico...

"Gospodična... kar v zadregi sem... sram me je... osramotili ste me..."

"Oh, Parižani!... Vprašanje je, če zmorete prinesiti polni vedri do 'Stare Rakovice'..."

"Ali gospodična!... Vkljub vsemu..."
In mladenič, ki je bil živ, če že ne čvrst, je dvignil vedri z... navidezno lahkoto.

Njegova sreča je bila, da je tisti hip prihitela Filomela, kakor usmiljena rešitev vseh zadreg in človeško spoštljivostjo, kajti z večšo pestjo je vzela vedri iz belih mladeničevih rok in mu dejala z obzirnostjo ponižnosti:

"Dobri gospod, prepustite to vendar meni!... Dokler pridete na cilj, boste že čisto mokri... Škoda bi bilo Vaše lepe obleke! Vzemite cvetje, ki ni tako težko."

Rolanda je položila vse nabrano cvetje v mladeničeve roke.

"Pa zakaj nisi napravila vsaj lep šopek, zvezala ga z nitjo!..."

"Prav imate, tetka... toda nisem utegnila."

Veščih rok je Rolanda obrezala s škardami stebela, očistila, odstranila trne in okusno uredila cvetje.

Mladenič ga je držal na odprti roki.

Nekaj korakov proč pa je stala teta Cecilija, opazovala ta prizor in se nasmehnila:

"Ali delj časa ostanete pri nas na otoku?..." je naposled vprašala.

"Mesec dni... tako dolgo ostane kolonija tu. Pa smo res vsi oddihi potrebni, gospodična! Življenje v Parizu postaja zmerom bolj gosto in mrzlično; podzemska železnica, avtobusi, telefon... Že ob devetih jutraj mora biti človek v pisarni, zlasti če ima odgovorno mesto..."

"Vi imate odgovorno mesto?"

"Dovolj je odgovorno, kajti jaz sem malo manj kot poslovodja važne bančne agencije."

"In tako mladi!..."

"Imam že šest in dvajset let... Toda nastopil sem zelo zgodaj... in ravnatelj agencije je moj stric... Sicer pa — pri tem je mladenič nekoliko zardel — sem resen mladenič, čeprav še ne umem zajemati vode z vedrom... Ampak tudi tega se bom naučil!... Če mi dovolite, pridem jutri zvečer spet. Poverjena mi je namreč skrb za vodo in, kakor vidim, ta skrb zame ni baš lahka!..."

"Torej," je zaključila teta, "na svidenje, dragi gospod. Prosim Vas, povejte še enkrat gospodu voditelju, da nam bo vselej posebno veselje pomagati, če bi mu bilo treba naše pomoči... V ostalem, dovolite, da Vas vprašam, kako Vam je ime?"

"Imenujem se Roger Maude."

"Torej, dragi gospod Roger...?"

"Maude..." je dahnila Rolanda.

"Želimo Vam prijetne počitnice pri nas."

"To že stoji, da si prijetnejših ne bi mogel želeli. Naravnost srečen sem, da sem sprejel vabilo gospoda voditelja, ki me pozna izza rane mladosti."

Ko je Roger odšel, se je ozrla teta Cecilija v svojo nečakinjo:

"Ta mladenič je prijazen..."

"..."

"In dobro vzgojen!..."

"..."

"Zakaj molčiš?"

"Da molčiš?"

"Da — to je jasno! Prijazen je... in dobro vzgojen, ta mladenič," je ponovila Rolanda, "in kaj še potem?"

"Če so vsi takšni..."

(Dalje)

POVESTNE KNJIGE IN ROMANI

katere ima v zalogi naša knjigarna:

- AGITATOR, spisal Janko Keršnik. Zanimiv roman o mladim inteligentim in njegovem življenju. Mehkovezana 80c
- BELE NOČI JUNAK, spisal F. M. Dostojevskij. Sentimentalen roman, ki vodi čitatelje skozi zanimive scene življenja. Knjiga je trdovezana 60c Mehkovezana 40c
- BLED IN BRIKSEN, zanimiva zgodovinska povest iz 17. stoletja. Brošura z 96 strani 45c
- BURKEŽ GOSPODA VITERGA, zanimiva knjiga, spisal Tone Čemažar. Brošura z 142 strani 50c
- CIRKUŠKI OTROK, spis. Brackel. 228 brošurana knjiga. Zanimiva povest iz življenja 75c
- ČETREK, spisal Chesterton. Detektivski roman zelo napetega značaja. Trdovezana s 193 stranmi 75c
- ČIGAVA SI?, spisal Slavko Slavec. Nova knjiga, brošurana, 162 str. Povest iz sodobnega slovenskega življenja in vse skozi zanimiva 65c
- ČRTICE, spisal Fran Ksaver Meško, trdo vezana knjiga z 160 strani 75c
- DUŠICA, spisala B. Orczy. Roman v treh delih, vsak del broširan zase in so tri knjige. Prva knjiga ima 286 str., druga 388 str. in tretja 427 strani. Cela povest vsebuje nad 1100 strani. Roman je vse skozi napet in ga čitatelj odloži preje, da ga do konca prečita. Vsi trije deli skupaj \$3.00
- DVE SLIKI, spis. Ksaver Meško. Brošura 103 str. Zanimiva povest 60c
- ENA BOŽJIH CVETK, brošura 416 str. Zelo zanimiva in napeta povest o dekletu, ki žrtvuje vse za svojega očeta. Slika iz življenja, ki kaže, kaj premore dobra volja \$1.00
- FABIJOLA, po kardinalu Weismannu. Brošura 222 strani. Interesantna zgodovinska povest, zelo priporočljiva 45c
- PINZGARJEVI ZBRANI SPISI, VII. zvezek, broširan in vsebuje 272 strani. Vrlo zanimive črtice, novele in povestice izpod spretnega Pinzgarjevega peresa \$1.50
- FURIJ, novela iz življenja mladeniča, ki vas popelje v zanimive slučaje. Trdovezana knjiga 100 strani 75c
- GLAD, 53. zvezek Splošne knjižnice. Povest iz švedskega življenja, ki slika socialne razmere. Trdovezana knjiga 239 strani \$1.25
- GLADIATORJI, zgodovinski roman v dveh delih. Vsak del broširan v posebnih knjigah. Prvi del vsebuje 308 str. in drugi 252 strani. Zanimiv roman iz rimskih časov in tedanje dobe. Prvi in drugi del skupaj \$1.50
- GOSPODARICA SVETA, spis. Karl Fidor. Brošura 192 strani. Avanturističen roman, poln napetih slučajev in zanimivosti, da čitatelj knjige ne odloži dokler jo ne prečita 40c
- GORNJE MESTO, zanimiva povest iz Zagrebškega življenja. Brošura z 270 strani \$1.00
- GOZDARJEV SIN, X. zvezek Ljudske knjižnice. Brošura 56 str. Spisal F. S. Pinzgar. Zanimiva povest iz slovenskega življenja 35c
- GREHI PRINCA SARADINA, jako zanimiva detektivska zgodba. Brošura z 317 strani \$1.25
- IVANA CANKARJA, ZBRANI SPISI. Prvi in drugi del, vsak del s trdovezanimi knjigi. Vsak del ima po 336 strani. Cankarjeve povesti so priznane kot najboljše slovenske povesti. Pramezni del stane \$2.50, oba skupaj \$5.00
- IZBRANI SPISI, DR. KREKA, 2. snopič. Njegovi članki in govori, ki kažejo njegovo veliko državniško sposobnost. Trdovezana knjiga \$1.50
- IZDAJAVEC, spisal F. V. Slemenik. Vrlo interesantna zgodovinska povest iz turških časov, ki je zlasti priporočljiva, da bi jo čitala ameriško-slovenska mladina. Brošura 130 strani 50c
- IZLET GOSPODA BROUČKA, zanimiva povest iz češkega življenja. Brošura 246 strani 80c
- IZ MODERNEGA SVETA, Roman spisal F. S. Pinzgar, trdo vezana knjiga z 280 strni \$1.60
- IZSELJENCI, roman spisal Johan Bojer. Brošura z 410 strani \$1.50
- IZPOVED SOCIALISTA, brošura z 151 strani 60c
- IZGUBLJENI SVET, Roman spisal C. Doyle, brošura z 233 strani 75c
- JAROMIL, češka narodna pravljica za mladino 30c
- JERNAČ ZMAGOVAČ IN MED PLAZOVI, dve povesti v eni knjigi, trdovezana 178 strani. Obe jako zanimive \$1.00
- JUNAKINJA IZ ŠTAJRA, povest, ki jo ljudje zelo radi čita vsled izredne zanimivosti. Povest je v dveh trdovezanih knjigah 1. in 2. del in staneta oba skupaj \$1.50
- JUTRANJA ZVEZDA, spisal H. Haggard. Brošura 307 strani. Zelo napeta povest in po svoji zanimivosti priljubljena \$1.00
- JURČIČEVI ZBRANI SPISI, zanimive povesti črtice in novele iz domačega slovenskega življenja, ki ga je malo kdo zadel in našikal, kakor ravno nepozabni Jurčič. Njegovih zbranih spisov je 10 zvezkov, vsak po \$1.00
- V vsakem zvezku so sledeče povesti: 1. zvezek: Narodne pravlice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polhaji. — Domen. — Dva prijatelja. 2. zvezek: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Urban Snuokova ženitev. — Klošterski žolnir. — Grad Rpinje. — Golida. 3. zvezek: Deseti brat. — Nemški valper. 4. zvezek: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata. 5. zvezek: Sosedov sin. — Sin kmetke cesarja. — Med dvema stoloma. 6. zvezek: Doktor Zober. — Tugomer. — Lepa Vida. — Lipe. — Pipa tobaka. — Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratom. 7. zvezek: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojmi se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečena. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrliš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Andreja Pakja Spomini starega Slovenca. 9. zvezek: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir kradel. — Ponarejeni bankovci. 10. zvezek: Slovenski svetec in učitelj. — Veronika Deseniška.
- KMEČKI PUNT, A. Šenoa. Povest, opisuje boje Hrvat. naroda v 16. stoletju. V povest so vpleteni zanimivi slučaj iz življenja Hrvat. naroda. Brošura 464 strani \$1.00
- KNEZOVA KNJIŽNICA. 1. zvezek: Anton Knezova ustanova. Gospod Lisec. — Ženitev Ferdulfa, vojvode. Brošura 195 str. \$1.00
- KRALJ ALKOHOL, J. London. Brošura 245 str. Povest, ki slika gorje ki ga povzroča alkohol. \$1.25
- KRALJ GORA, Ed. About. Zelo napeta povest iz francoskega življenja. Brošura 255 strani \$1.00
- KRISTOF DIMAC, J. London. Trdovezana knjiga 404 str. Ameriška povest, zelo napeta in zanimiva polna pestrh scen razboritega življenja na divjem zapadu \$1.50
- KRISTOFA ŠMIDA SPISI, — vsak zvezek po 65c 1. zvezek: Ljudevit Hrastar. — Golobček. 7. zvezek: Jagne. — Starček z gore. 8. zvezek: Pirhi. — Ivan, turški suženj. — Krščanska obitelj (družina). 13. zvezek: Sveti večer. 15. zvezek: Pavlina. 16. zvezek: Roparski grad. — Ptičje gnezdo. — Poškodovana slika. — Tiskovna pomota. — Spominčica. — Diamantni prstan. 17. zvezek: Brata. — Različni sestri.
- KAKO SEM SE JAZ LIKAL, spisal Jakob Alešovec. Brošura blizu 500 strani. Alešovec je humorist in šaljivec, kakoršnega ni med Slovenci. Dva dela; vsak stane 60c
- KAKO SEM UBILA SVOJEGA OTROKA, spisal Pierre L'Ermit. Trdo vezana knjiga \$1.25 Mehkovezana knjiga \$1.00
- KAPETANOVA HČI, A. S. Puskina. Zanimiva povest iz ruskega življenja 65c
- KAZAN, volčji pes, J. O. Curwood. Roman iz kanadskega življenja. Brošura 196 strani 75c
- KLEOPATRA, R. Haggard. — Zgodba o kraljevskem Egiptanu Harmakisu, njegovem padcu in maščevanju. Zelo napeta povest za časa Kleopatre. Brošura 290 strani \$1.00
- KO SO HRASTI ŠUMELI, Zgodovinski roman, brošurana knjiga z 328 strani \$1.25

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Reakcija (Konec)

Po tem uvodu podrobno piše o ekonomski, dalje politični, socialni, kulturni in končno o religiozni reakciji. Pomislite, sam članek prizna, da hoče ta reakcija "zaokreniti razvoj človeštva" kar pet sto let nazaj. Ali nas in vse ne bo že davno vzela krtova dežela, preden še morda ta reakcija po vsem svetu le količkaj premaga ali vsaj omeji. Ali ni za scagat. Z marsikatero reakcijo tudi jaz nikakor nisem zadovoljen, kakor nisem bil v tistih časih z nemškutarsko na Koroskem, pripustim pa za enkrat skrb za to reakcijo članekarju, kolikor zadeva ta reakcija ekonomsko, kulturno, politično in tudi socialno polje. Mene zanima pri tem v prvi vrsti religiozna reakcija.

Tu navaja članekar neki pojav prave religiozne zaruknosti in naravnost blaznosti med Črni v New Yorku. "Oče Divine, oče Divine, oče Divine je bog in bog je oče Divine." Sam piše "bog" in vedno zatrjuje, da "Boga" ni, prav gotovo pa ni nobenega "boga" in članekar se očitno boji svoje lastne sence. Do not fear. Saj so komunisti spravili to religiozno blaznost v svoj lastni žakelj, torej se je ne morejo tako bati, kakor se trese pred njo celih pet sto let naprej ta prestrašeni članekar.

Prav isto je z — molitvijo sonca tam v istem New Yorku, in enako tudi z istim ruskim Kristom, in z tisto skrinjo zaveze" na Finskem in z "živim Buddom" na Kitajskem, ki je že vro stara roba, in z enako ponorelimi naziji na Nemškem in z njih nordiskimi — begovi in z ognjem iz svastike. Ni treba, da se tresejo komu hlače, saj so menda nekaj iznašli, da se hlače ne bodo več tresle, le malo počakati še bo treba.

"Errare humanum est — človeku je v naravi, da se moti," tako je bilo in še bo, pa se ni treba bati strašne — reakcije. Malo druga roba pa je, ko prestrašeni članekar govori:

Istočasno se je v Lurdu na Francoskem zbralo milijon oseb iz vseh krajev centralne in južne Evrope. Zbrali so se okoli votline, o kateri pravljica pripoveduje, da se je tamkaj Marija prikazala in pustila tamkajšnjemu studentu "zdravilno moč."

To je pa povsem drugačna zadeva. Pri tem pa je ta naš slovenski in čikaški materialist lahko precej prestrašen, in se

ne bo mogel iznebiti tega strahu, dasi govori o — "pravljici." Ako mu morda na škodo je na zdravju, česar jaz nikakor ne nameravam, bi mu lahko še nekaj povedal o "reakciji" prav tam v vrlo napredni češki Prahi, kjer je bilo m. tisoče zbranih katoliških Čechov, in se je sam voditelj protestantov v Čehoslovakiji precej prestrašil, kakor piše celo tudi po Ameriki, in dalje bi lahko opozoril tudi na sto tisoče Slovencev v beli Ljubljani, ki so prav zastri materi listično nebo, da je marsikomu vzelo sapo.

Lourdes, Praha, Ljubljana so vrlo dobra — reakcija, nas napolnjujejo z novimi upi, ako pa članekarja v "Prosveto" s strahom, pa je to njegova zadeva.

Končno še malo postrastudi "jugoslovanske izseljence" v Ameriki, pa jim dela pet korajžo, ker on dela pravo demokracijo, positi in konstruktivno znanost, in človeškega razuma in delava samopomoč... Njegove lastne besede so:

To so primeri, ki dokazujejo, da morda že 50 let ni bilo takšne vsestranske reakcije na svetu. Tudi Amerika splošnem in naše življenje življenje jugoslovanskih seljencev, še posebej trpi udarce te reakcije v tej ali oni liki.

Nimamo najmanjšega dvoma, da bo val reakcije odhal in izgini nazaj, odkoder prišel. Ali škoda, ki jo tem naredi, bo velika. Bo pozorni in pripravljeni, da varujemo čim več mogoče. Ostanimo trdni v svoji pravo demokracijo, pozorni in konstruktivno znanstveno in konstruktivno znanstveno človeškega razuma in lavsko samopomoč. To v Prosveto urči in poudarja devetnajst let vsak dan.

Kaj naj bo in zmogel, sam pravi, da je šla vsa naša gova, toraj materialistična ba, za — pet sto let nazaj. Requiescat in pace... Deo gratias.

"Vsak naj spozna, da bo agitacije za katoliški list vsi zakopani v tih, sramotni grob in naš mili narod ne bi bil bival prepotrebnega bodila"

Društvo sv. Vida
štev. 25, K.S.K.J. CLEVELAND, O.

Leto 1935.
Predsednik: Frank Habiček, Carl Ave.
Tajnik: Anthony J. Fortuna, E. 64th Str.
Blagajnik: Anton Korosec, 1063-1065 E. 12th Str.
Zdravniki: Dr. J. M. Seliškar, Dr. A. Oman, Dr. L. J. Perme, Dr. A. J. Perko, Dr. A. Skur, Dr. F. J. Kern.
Društvo zboruje vsak prvi torek v mesecu v Knausovi dvorani ob 7.30 zvečer.
V društvu se sprejemajo člani (moji) od 16. do 55. leta in se jim nudijo štiri različne vrste zavarovaline, od \$250.00 do \$2000.00.
V društvu se sprejemajo tudi otroci od 6. do 16. leta.
Za bolniško podporo pa \$1.00 in \$2.00 dnevno, bolnik naj se naznani pri tiskarju samo, da dobi zdravniški list in kar to naj se ravna po pravilih.

Društvo sv. Jožefa
štev. 53, K.S.K.J., Waukegan, Ill.
35 letni jubilej 1900 — 1935.
Sprejema vse slovenske katoličane od 16. do 55. leta v odrasli oddelki; v mladinski oddelki pa od rojstva do 16. leta. — Seja se vrše vsako 2. nedeljo ob 9:30 uri zjutraj. Društvo ustanovljeno leta 1900. — Skupno šteje 451 članov (ic).
Nadaljna pojasnila se dobi od sledečega odbora:
Frank Jerina, predsednik
Joseph Zorc, tajnik
Mike Opeka, blagajnik.

TISKOVINE

vse vrste za društva, trgovce in obrtnike izdeluje lično in točno

Slovenska tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order, bančnem draftu ali v znakah. Knjige pošiljamo poštne prosto. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS

PREPNETNA KUCHARICA

Nova velika kuharska knjiga. — Navodilo, kako se kuhajo dobra in okusna jedila. Vsebuje 248 strani in je lepa v platno vezana knjiga. STANE S POŠTNINO VRED \$1.50

Naročite jo od:
Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Rd. Chicago, Illinois